

padu 1925, nýbrž poukazuje jen na své dřívější rozhodnutí ze dne 17. září 1924, v němž podmínka ta stanovena je. Nelze tedy tvrditi, že by tu byl rozpor naříkaného rozhodnutí se spisy.

Obsah naříkaného rozhodnutí vyčerpává se pak pouhým odkazem na právní moc dřívějšího rozhodnutí ministerského ze dne 17. září 1924, č. j. 37945/24, zejména podmínky č. 6 v rozhodnutí tom uvedeně, že totiž od zvýšeného důchodu bude odečten příplatek, kterého se snad stěžovateli dostane podle §u 10. zák. o vál. poškozcích na osobu, kterou má stále ku své pomoci. Odvolávaje se na právní moc tohoto rozhodnutí, zamítá žalovaný úřad odvolání stěžovatelovo, kterým tento mimo 50% příplatku dle §u 9, cit. zák., domáhá se i výplaty 10% příplatku na manželku dle §u 10, cit. zák.

Jedině přípustné výtky mohly by tedy jen vytýkati, že úřad neprávem právní moci dřívějšího rozhodnutí se dovolává. Proti tomu však, že úřad se odvolal na právní moc dřívějšího svého rozhodnutí, neformuluje stížnost vůbec bodů stížních (§ 18. zákona o správním soudu), ne tvrdí, že by z nějakého důvodu žalovaný úřad nebyl býval oprávněn na právní moc rozhodnutí onoho se odvolati a tím stížnost stěžovatelu vyřídit.

Stížnost jen dovozuje, že nárok dle §u 10. nelze směřovati s příplatkem dle §u 9. cit. zák. Námítkou tou ale neobrací se proti naříkanému rozhodnutí, které se otázkou tou nezabývalo věcně, nýbrž má ji za vyřízenou rozhodnutím ze dne 17. září 1924. jehož právní moci se dovolává. Proto nemohl se ani nejvyšší správní soud otázkou tou věcně zabývati (§ 5. zákona o správním soudu).

Proti vlastnímu obsahu naříkaného rozhodnutí — výroku o tom, že sporná otázka byla vyřízena již právoplatným rozhodnutím ze 17. září 1924 — stížnost kromě bezdůvodné výtky rozporu se spisy jiné námítky nemá.

Z toho plyne, že nelze se vůbec obíratí otázkou, zda původní výrok ministerstva o zvýšení invalidního důchodu po rozumu §u 9 zákona o požitcích válečných poškozců odpovídá zákonu.

Dospěl proto nejvyšší správní soud k zamítnutí stížnosti jako bezdůvodné.

(Nález nejvyššího správního soudu ze dne 29. října 1928, č. j. 21312/27.)

§ 14. — Nutnost splnění veškerých podmínek zákonem stanovených.

Výměrem ze dne 9. prosince 1926, č. j. 307121/26, nepřiznal zemský úřad pro péči o válečné poškozence v Čechách stěžovatelce důchod vdovský od 1. dubna 1926, poněvadž bylo konaným šetřením zjištěno, že se provdala dne 14. dubna 1918, tudíž po události, zakládající nárok na invalidní důchod a manžel její nebyl v té době aspoň 80% práce neschopný; nejsou tudíž splněny předpoklady §u 14 zákona č. 142/20, ve znění zákona č. 39/22 Sb. z. a n., a nemá nároku na vdovský důchod.

Naříkaným rozhodnutím ze dne 7. dubna 1927, č. j. 10110-V/1a-27, zamítlo ministerstvo sociální péče stížnost do hořejšího výměru a potvrdilo výměr ten z těchto důvodů:

Podle §u 14, odst. 1, zákona ze dne 20. února 1920, č. 142 Sb. z. a n., pokud se týče zákona ze dne 25. ledna 1922, č. 39 Sb. z. a n., má vdova, která po události zakládající nárok mužův na důchod vstoupila ve svazek manželský, nárok na důchod vdovský:

1. byl-li v této době invalida aspoň z 80% neschopen k výdělku,
2. vstoupil-li ve svazek manželský před dokonaným 30. rokem nebo v 5 letech po zjištění invalidity a
3. trvalo-li manželství aspoň jeden rok nebo bylo-li dříve přerušeno náhodnou smrtí manželovou.

Tohoto výjimečného ustanovení zákonného možno užití jedině tenkrát, jsou-li všechny tři podmínky, jichž zákon vyžaduje, splněny.

Dle spisů byl invalida, za něhož se stěžovatelka dne 14. dubna 1918 provdala, 3. srpna 1915 střelen na ruské frontě do levého předloktí.

Při sociálně-lékařské prohlídce v Pardubicích dne 19. března 1920 byla výdělečná jeho nezpůsobilost stanovena 20% a teprve dne 27. ledna 1926, krátce před smrtí invalidovou, jež následkem tuberkulosity nastala 9. března 1926, stoupla na 100%.

Stěžovatelka nemá podle shora citovaného zákonného ustanovení nároku na důchod vdovský, poněvadž nejsou splněny podmínky zákona.

O stížnosti podané do tohoto rozhodnutí uvážil nejvyšší správní soud:

Žalovaný úřad odepřel stěžovateli důchod vdovský s hlediska prvního odstavce §u 14 zákona o požitcích válečných poškozců č. 142/20 Sb. z. a n., ve znění zákona č. 39/22 Sb. z. a n., vycházejce z právního názoru, že tohoto předpisu zákonného možno použiti pouze tenkrát, jsou-li splněny všechny tři podmínky v citovaném předpisu pod lit. a), b) a c) vytčené. V tomto směru pak zjišťuje, že manžel stěžovatelčin v době uzavření sňatku se stěžovatelkou nebyl neschopným k výdělku aspoň 80% (lit. a) citovaného ustanovení).

Stěžovatelka brojí především proti právnímu stanovisku žalovaného úřadu, že přiznání důchodu dle 1. odstavce §u 14 předpokládá nutně, aby byly dány všechny tři podmínky pod lit. a) až c) uvedené. Míni, že názor tento je protizákonný, poněvadž z úvodní textace „přísluší i vdově“ a ze spojky „a“ mezi odstavcem b) a c) prý vysvítá, že podmínka pod lit. c) vytčená musí býti splněna spolu buď s podmínkou pod lit. a) nebo s podmínkou pod lit. b) vytčenou.

Mimo to žádá stížnost, aby předpis §u 14 byl vykládán extensivně.

Výtky ty jsou však mylné.

Ustanovení §u 14 jest výjimkou ze zásady stanovené v §u 13, že předpokladem nároku na důchod vdovský jest mimo jiné, aby sňatek manželský byl uzavřen před vznikem události zakládající nárok na důchod invalidní. Z toho plyne, že nelze předpisu §u 14, jako výjimečného vykládati extensivně.

Však i slovný výklad §u 14 mluví proti stanovisku stížnosti.

Slovy „přísluší i vdově“ chtěl zákon zřejmě naznačiti, že přiznati dlužno důvod vdovský také vdově, která uzavřela sňatek manželský později, než nastala událost zakládající nárok manželův na důchod invalidní (§ 13), ale jen za podmínek v §u 14 zvláště stanovených.

Podmínky tyto jsou pak v tomto předpise pod lit. a), b) a c) stanoveny konjunktivně, jak jasně vyplývá z interpunktae (čárky) mezi lit. a) a b) a ze spojky a mezi lit. b) a c). Názor stížnosti by mohl obstáti jen tenkrát, kdyby zákon byl vsunut mezi věty pod lit. a) a b) uvedené slůvko nebo, aby tím naznačil disjunktivní povahu podmínek pod lit. a) a b) vytčených. Právě textace volená zákonem jasně svědčí správnosti právního názoru zaujatého žalovaným úřadem a majícího oporu i v prováděcím vládním nařízení ze dne 7. prosince 1922, č. 363 Sb. z. a n., které v §u 14, v prvním odstavci výslovně uvádí, že má-li se použiti výjimečného ustanovení §u 14, odst. 1, zákona, jest třeba, by byly splněny všechny tři podmínky, které zákon požaduje.

Není proto nezákonným, vyslovil-li žalovaný úřad v naříkaném rozhodnutí nutnost splnění všech předpokladů pod lit. a), b) a c) vytčených.

Poněvadž v daném případě není o tom sporu, že sňatek uzavřen byl dne 14. dubna 1918, tedy po události zakládající nárok manželův na invalidní důchod a že invalida, rozený v roce 1895, zemřel 9. března 1926, takže by tu byly splněny předpoklady pod lit. b) a c) vytčené — zůstává

na sporu jedině, zda byla splněna i podmínka uvedená pod lit. a) Proto také zabýval se žalovaný úřad sporně jen touto podmínkou.

V tomto směru napadá stěžovatelka zjištění žalovaného úřadu, že manžel stěžovatelčin v době sňatku nebyl aspoň 80% nezpůsobilým k výdělku.

Namítá v první řadě po této stránce, že manžel její v této době byl invalidou nikoli pouze 80%, nýbrž dokonce 100% a že jen díky zvláštní péči stěžovatelčině se invalidita téměř 100% do sociálně-lékařské prohlídky konané dne 19. března 1920 snížila na okrouhle 20%.

K této výtce sluší poznamenati, že v odvolání k ministerstvu stěžovatelka výslovně doznala, že manžel její v době sňatku nebyl invalidním 80%. Proto výtku takto formulovanou dlužno odmítnouti jako nepřipustnou dle §§ 5 a 6, zákona o správním soudu.

Stěžovatelka však dále vytýká, stejně jako vytkla již v odvolání, že při prohlídce konané dne 27. ledna 1926 byl uznán manžel invalidním 100%, ke kteréžto skutečnosti měl prý žalovaný úřad při rozhodování o důchodu vdovském se zřetelem k § 29. zákona požitkového přihlídnouti.

Ale ani námítku tuto nemohl nejvyšší správní soud shledati opodstatněnou.

Žalovaný úřad posuzoval věc výlučně s hlediska §u 14, a to vším právem.

V §u 14, pod lit. a), se stanoví jako podmínka, aby invalida byl v době této, to jest v době uzavření sňatku, aspoň z 80% neschopným k výdělku. Rozhodným jest tedy jedině stav invalidity v době sňatku a tu, jak bylo již zdůrazněno v řízení správním, stěžovatelka výslovně přiznala, že v době té její manžel nebyl invalidním 80%.

Pro rozhodnutí nemůže proto býti ani zdaleka směrodatným předpis §u 29, který se týká zcela jiného případu, totiž případu, kdy invalida důsledkem zhoršení svého zdravotního stavu žádá za přiměřené zvýšení svého důchodu.

Námítka právě uvedená jest zřejmě naprosto lichou a nemohl proto nejvyšší správní soud shledati ani podstatné vady řízení, tím méně pak „zmatečnosti“ v tom, že žalovaný úřad námítku tohoto způsobu přešel mlčením (srovn. nález Boh. A.-1866/23.)

Naříkané rozhodnutí není tudíž ani v rozporu se zákonem, ani vadným i byla proto stížnost zamítnuta jako bezdůvodná.

(Nález nejvyššího správního soudu ze dne 22. prosince 1928, č. j. 34088/28 a 34197/28.)

Nárok na zaopatření „civilních dělníků“ ve vojenské muniční továrně.

Výměrem zemského úřadu pro péči o válečné poškozence v Čechách ze dne 26. února 1926, č. j. 24476/26, byly zrušeny dřívější výměry přiznávající stěžovateli invalidní důchod a zastavena výplata jeho invalidních požitků, porěvadž dle konaného šetření nebyl stěžovatel vojínem a v továrně za války pracoval jako civilní dělník. Spolu vyslovil úřad, že jest povinen důchod neprávem pobíraný za dobu od 1. května 1920 do 30. dubna 1926, celkem Kč 4.509.—, vrátiti.

Naříkaným rozhodnutím ze dne 11. dubna 1927, č. j. 10947-V/1 a-27, zamítlo ministerstvo sociální péče odvolání stěžovatelovo a potvrdilo výměr svrchu uvedený z těchto důvodů:

„Podle §u 1, odst. 1, zákona č. 142/20 Sb. z. a n., pokud se týče čís. 39/22 Sb. z. a n., mají váleční poškozenci světové války nárok na požitky z pokladny státní.

Válečnými poškozenci světové války podle §u 1, lit. a), zákona ze dne 8. dubna 1919, č. 199 Sb. z. a n., jsou invalidé, jejichž výdělečná schopnost byla dočasně nebo trvale snížena, nebo kteří jí úplně pozbyli,